04/11/2019

Огледалото на душата

Един от най-великите боговидци на Светото Православие на 20-ти век, св. Николай Велимирович, пише в едно от своите „Мисионерски писма”: ”Околните виждат лицето ни и без огледало, а ние само в огледалото. Огледало на нашата душа е Христос. Погледни Христос, вгледай се в Него като в огледало и помисли дали Той би правил това, което ти правиш. Не, разбира се! Следователно огледалото би дало отрицателен отговор, би показало духовната ти обезобразеност… Виж се в Него, за да съзреш своите рани, допри се до Него, като до животворен магнит, за да се изцериш. Поклони Му се като на Бог, за да ти открие вечните тайни”.

Всяка сутрин, когато станем от сън, казваме молитвите си и се обличаме, заставаме пред домашните си огледала. И в зависимост от това, което виждаме, коригираме някой свой аксесоар и с надежда напускаме своите домове. Така проверяваме дали изглеждаме достатъчно добре и едва тогава излизаме в обществото. Огледалата са нашите коректори за външноста ни. Всички ние, мъже или жени, възрастни или деца, вярващи или невярващи, постъпваме така. Това не е плащане на данък обществено мнение, а част от общия етикет, възприет в поведението и отношенията между хората.

Но това са грижите за нашето външно Аз и за образа, който се опитваме да създадем пред другите. Тези неща нямат никакво отношение не само към спасението на душите ни, но и към това как тук и сега нашият Отец

поглежда към нас. Защото Той „не гледа на лице” и друг е Неговия гледец – към и във душата.

> *Болезненият въпрос към нас е: „Как ние постъпваме към нея, към душата си?”*

Защото тя е храмът на личноста и тайното обиталище на съкровения Бог. Колко добре би било, ако така, както се грижехме за външноста си, да се обръщаме и към нея; ако още от зората на деня пред личния си иконостас, завършвайки молитвите си с мисъл, превърната в молитва, да призовем Бог да бъде наш спътник в този 24-часов отрязък от времето… Да мислим, чувстваме или се държим така, че навсякъде и във всичко да угаждаме на Бога, в нищо да не Го огорчим, с нищо да не Го оскърбим, а напротив – да вършим всичко, с което Той да се радва, когато ни наблюдава. Не просто да знаем, някак абстрактно и разумно, че Той ни наблюдава отнякъде, а да се проникнем от усещането, че ходим с Него и Той е дясната ни страна; че се движим с Него, нещо повече – носим Го със себе си като свещ, която осветява пътя ни и ни води в криволичещите пътеки на битието. Наистина, боговдъхновено би било да се проникнем от мисълта, че не просто сме пред Неговия взор, а постъпваме така, както би постъпил Христос – без значение дали на улицата, на работното място, в общуването с хората или у дома.

Светите Евангелия ни Го представят както като одухотворен, мъдър и завладяващ, но като и достъпен, снизхождащ и отдаващ се. Предават ни образа Му в Неговата неповторимост, а именно – един пластичен образ, неповторим в своята същност. Единствен Той, Богочовекът притежава тази пълнота, от която ние да черпим, потопени в своята уморяваща немощ. Това би просветило ума, душата и тялото ни. Бихме изживели не така мъчително своята лична „метаноя”, онова съзнателно преобразяване на стария човек в нова твар. Не само да пием от живата вода на Словото Му, а да почерпим от примера на поведението Му в хода на своето земно служение.

Така много по-лесно бихме решили нашата основна духовна задача – възстановяването на онзи пълноценен образ на човека преди изгонването му от рая, който е истинският замисъл на любящия Творец. Това е най-прекият път за връщане към дома на нас, блудните синове и дъщери. Тези, които са призовани да бъдат богове по благодат, живите членове на тялото Христово, превърнали се в Негови нозе и ръце. Така бихме достигнали до обожение на личноста си. Защото сме призвани не просто към доброта, а към святост. Колко рядко, залутани в нашите нестихващи мисловни уговорки и изгубени в

задоволяването на прищевките на вътрешните си комплекси си спомняме завета на Спасителя: ”Бъдете съвършени, тъй както съвършен е Вашият Отец!” Защото сме призвани не просто към хармония, а към съвършенство; не към доброта а към святост.

> *А Неговата църква не е просто школа за душата, а подготовка за вечността. Едно преддверие на рая, тук долу в нестихващия ад.*

В срещите си с поклоници св. Паисий Светогорец (старецът Паисий) обичал да повтаря, че съвремените православни християни трябва да преодоляват всички житейски ситуации и връхлитащи ги проблеми на първо място по духовен начин. Всичко, което Бог им праща в школата на живота да превъзмогват на първо място по духовен начин, като използват духовните рецепти на Майката Църква. Когато се намират в утеснение, да се молят сърдечно, да търсят съвети на духовник и да отработват въпросите си, търсейки отговорите си чрез и у Бога Нашего Иисуса Христа Спасителя. А после, ако е необходимо да търсят решение, така, както правят невярващите – чрез срещи, връзки и познати – като използват целия богат арсенал от средства на онези, които нямат за коректив Христос и Десетте Божии заповеди. Мъдрият боговидец ги е съветвал да не мислят по човешки, а да следват закона Божий – както биха сторили истинските духовни личности, а не двойнствените индивиди. Уви, на нас съвремените християни ни е пресъща тази особена раздвоеност, която ни изобличава. В храма се държим като християни, а в света – като светски хора, следвайки духа на “мира сего”, защото сме маловерци и малодушието ни изобличава. Страхуваме се да не бъдем наранени в болезненото си самолюбие и се стараем по всякакъв начин да бъдем разбрани от околните. И всичко това правим съзнателно с един-единствен мотив – да избягаме от болката, която околните ще ни причинят. Не само защото сме различни, но и сме духовни, а с това негласно ги изобличаваме за тяхната духовна бедност. Затова се и опитваме с цената на заблудената си съвест да се слеем с тях и захвърляме Христос като старомодна дреха. Бързаме да я съблечем, за да не предизвикаме насмешките на другите. Бог не само ни дава благодатни сили за всяка житейска ситуация, но и Сам ни е въвел в нея, за да ни възпита и провери, но ние се огъваме, когато ни засипят с присмех и подигравки .

Нека превърнем живота си в нестихваща литургия и вършим всичко съобразно волята Божия във всеки момент от нашия живот, без да се вглеждаме в променливото мнение на хората, а да се оглеждаме в пълнотата на Христос и с Неговата благодатна помощ да изцерим нашата повредена

човешка природа. Нека Го превърнем в свое духовно огледало, в което да се взираме колкото се може по-често с надежда да продължим по пътя си към Царството Божие! Амин!

— pravoslavie.bg